

Panni nem akar halálpálcát eladni, Panni hazamegy és átgondolja az életet

2016 december 07. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Dózsa László 1942-ben született Budapesten, élettörténetének az 1956-os forradalomra és szabadságharcra vonatkozó fejezeteit ? maga mesélte el, írta meg.

„erre vártak ezek a köcsög fideszesek.”

Puskás Panni, facebook-poszt

*„Hasztalan bárkinek is kifejteni egy gondolatot,
ha a puszta célzás rá nem elegend?”*

Nicolás Gómez Dávila

Színész körökben a durva részek már az átkosban ismertek voltak, színészember imád mesélni, igazán abban jó, szakma ez is, pontosabban szerelem. 1967-től, a Színiakadémia elvégzése után Dózsa végre színészként dolgozhatott, m?vészeti teljesítményét ugyanakkor sem a rendszerváltoztatás el?tt sem után nem ismerték el díjakkal. Nem névtelen társulatoknál játszott (Csokonai Nemzeti Színház, Madách Színház, Nemzeti Színház stb.), közben közel harminc magyar filmben kapott szerepet, öt híján kétszázhoz adta hangját. Mindenkor olyan rendez?k választották (Sára, Fábri, Böszörményi, Karinthy, Horváth stb.), kiknek kvalitásérzékét nemigen szokás megkérd?jelezni. Amikor élete hatvanas éveiben végre elismeréseket kapott, azokat az 1956-os forradalomban és szabadságharcban tanúsított helytállása, passiója okán kapta, amit 2016-ig (!) senki nem vont kétségbe, nem kérd?jelezett meg, nem kicsinyített stb., sem az '56-os bajtársak, sem a mindenkor „objektív és apolitikus” történészszakma (élén a virtigli Gyurcsány-fan Rainer M. Jánossal és az utolsó autodidakta eszdeeszes historiográfussal, Eörsi Lászlóval). Fontos leszögezni, hogy a Dózsa-pályakép éppen zajló és vérb? ekézése logikai síkon tökéletesen elkülönül az október végén beindult úgynevezett „fénykép-ügyt?l”, hisz önmagunkra ismerni egy negyven-ötven éves felvételen túlzás nélkül alanyi jog, ami tévedést ugyan nem zár ki (errare humanum est), de mint jelenség emberi természetünk lényegéhez, az önmeghatározáshoz tartozik. Ide még visszatérünk az aktuális liberális attit?dök ürügyén.

Dózsa László, az '50-es évek derekán

Dózsa pályaívét amolyan tipikus kommunista, majd posztkommunista gravitáció torzította, ismer?s felállás: el?tte azért nem lehetett fényes, mert... , utána meg amazért. 1989 után az antikommunista család tagjai – hazai trend ez is sajna – nem dédelgették vagy emelték magasba Dózsát, valójában cserbenhagyták. Ha peniglen a józanész és az emberi természet ismeretére alapozunk, fényes evidencia ugrik elibénk: Dózsának – a többi mell?zött '56-os szabadságharcossal együtt – az elismerések nem jelenthettek életcél, azokból ugyanis nem következett és nem következik szinte semmi (pl. örökbérlet masszázsszal a szecskában, ingyen vendégl?, panorámás lakás a tizediken stb.)! A pesti srácok és lányok, sorstörténetükkel együtt, ténymegállapítás ez, 2016 el?tt a közösségi emlékezetben sem kaptak díszpáholyt, aki Dózsa Lászlót vagy bármely '56-os szabadságharcost „forradalmi karrierizmussal” vádol, szürke állományát hagyta paragon. A színészember Érdemes M?vész, Jászai Mari-díjas vagy uramisten Kossuth-díjas szeretne lenni, számára ez a pálya, ahogy a mezei matematikus Fields-érmére vagy Wolf-díjra vágyik.

Túl a feln?ttkori fejl?déstörténet közhelyein, megállapíthatjuk, Dózsa László – akit egy maréknyi ember ma Hány Jánosnak, hóhányónak vagy egyenesen hazugnak nevez – már akkor identitása részeként tekintett 56-os emlékeire, amikor ez kifejezetten veszélyes volt, vagy amikor a szabadság visszatérével az efféle sorstörténetek továbbra is súlytalanok maradtak. Sapiienti sat.

Az a jelenvaló szándék, hogy a Michael Rougier és az Erich Lessing hatvan éve fényképezte fiúban (ha egyáltalán egy személyr?l van szó!) magára ismer? Dózsát meg akarják semmisíteni (ne legyen kétsége a Pruck-családnak, sajnos ?ket sem kímélik majd adott esetben), jól mutatja a támadás igazi táptalaját, nevezetesen: a hagyományos értelemben vett liberalizmus már hullamerev. Személyünk önmeghatározása, akárcsak emlékeink legitimitációja ugyanis valaha egy volt a leveg?vétel szabadságával, egyszóval nem volt megkérd?jelezhet?. Nem úgy a jelenben, amikor bizonyos – els?sorban áldozati és újabbban mesterségesen kreált – részidentitásokat ítélnék „örökvény?vé” („Az örökkévalóság sokáig tart, különösen a vége felé.” – Woody Allen), míg másokat, köztük a helytállás, a h?sies ellenállás könnyfakasztó példaképeit erejükt?l, tartalmuktól megfosztani, porba rántani igyeksenek.

Bármily rettenetes: igazságokon és hazugságokon együtt osztozunk azokkal, akik nem tudnak különbséget tenni közöttük. Az igényesebb mottót adó kolumbiai filozófus nyomán látnunk kell, „a modernitás embere nem rendelkezik már azzal a tudással, amit az ember magáról az emberről birtokolt”. Nem ismeri az emlékezés törvényeit, sem egy emberélet – valójában minden emberélet – belső szerkezetét. Az is titok marad el, hogy életösszegző hagymahántás közben (Günter Grass) még a szellemi élet „ultrái” is azzal szoktak szembesülni: múltjukat gondolatban újra és újra alkották, ahogyan emlékeiket is részben gondolattal teremtették és alakították.

Puskás Pannit – a „Dózsa László hazugsága a mi elhazudott múltunk” című publicisztika szerzőjét (hvg.hu, Élet+stílus, 2016. 11. 20.) – mégis érdemes kímélnünk, epizódszereplő, aki szövege (és más publikus megnyilatkozása) alapján tudás, elegancia és emberismeret nélkül dekáz szavakkal. A fentiekre való tekintettel ezért a hvg.hu soros szerkesztőjének címezem az alábbi gondolatokat:

Tételezzük fel, kézirat érkezik, melyben a szerző megkérdőjelezi az ukrán éhínséget, az auschwitz-birkenai-i poklot vagy éppen a Gulag-világot túlélt kortanút. Vagy az aktualitásban megrekedtek számára (easy riding): legyen a hazugsággal vádolt emlékező szír menekült, aki Aleppó pusztulása előtt futott Stockholmig, se papírja, se tanúja, se rokona. Hogyan vonhatja kétségbe a szerző az emlékező vallomását? Vagy pontosabban: hogyan lehetséges, hogy bizonyos esetekben a hazugság vádja halálos blaszfémia, nonszensz, máskor meg nem az?

Ha arról van csupán szó, hogy Dózsa László a retrográdnak bélyegzett nemzeti szabadságmozgalmak, függetlenségi törekvések megtestesítője, ezért pusztuljon – bár butaság –, érteném. De megkérdőjelezni egy egész emberi életutat, amely kiállta az idő és a közösségi emlékezet próbáját, miközben az ellene folytatott támadás nélküli a gondolkodás legalapvetőbb vonásait (állítás, bizonyítás, érvelés, következtetés stb.), mitagadás: ez már a fundamentalista gyűlölet irányába mutat (igaz, ez is végtelenül antropomorf, civilizációnk azonban éppen ennek domesztikálását jelenti).

Itt térnék vissza az aktuális liberális attitűdökre. Milyen esetekben van jogom identitást választani, emlékeimet saját keretbe ágyazni és milyen esetekben nincs? Lehet-e például mindenki által elfogadott speciális nemi vagy egyéb kreált identitásom, de például történeti dimenziókkal rendelkező felekezeti vagy nemzeti önazonosságom? Azt állítani kedves liberális polgártársaim, hogy Dózsa László története szintiszta hazugság, nem járható út. Vagy-vagy! Vagy legitim minden kortanú vallomása, legyen ez a huszadik század bármely traumatikus eseménye, vagy egyik sem! Hogy igaz-e, az már más kérdés. Heidegger tudom csak idézni megnyugtatóan: „az igazság lényege a szabadság.” Lehet ugyan szelektálni a nekem tetsző és meggyőződésem szerint pusztulásra ítélt identitások között, de annak következménye van. Tóth Ilona esete kapcsán éppen Eörsi László mutatta be, mit jelent pszeudoliberális alapon, azaz önkényesen bizalmat szavazni aktuális érdekeinknek. A kommunista karhatalom tanú Eörsi számára nemhogy legitim, de kifejezetten hiteles emlékezők (!), vallomásuk megáll, Tóth Ilona gyilkos. Na, erre varrjál gombot! Ha valaki nem értené, megszűnése után évekkel miért még mindig az SZDSZ a legelutasítottabb hazai párt, a Tóth Ilona- és a Dózsa-ügy sajtófogadtatása, tálalása, a sebtiben csatasorba álló „szaktörténeti értelmezésekkel” együtt sokat segítenek.

Nekem Dózsa László hűs. Tisztelem azért, amit tett és együtt érzek vele azért, amit átélt. Azért is, amit most él át. A szeretet és gyűlölet közelségéről könyvtárnyi irodalom született (Catullus megvan?). Abban bízom, a „gyűlölet” okosabb és enged.

Tállai Gábor, író, a Terror Háza Múzeum programigazgatója

<http://latoszogblog.hu/>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló